

Przeczytaj, co tablica mówi o losach wspaniałej maszyny
Oraz o tym, jakie miały tu miejsce heroiczne czyny.
Czwartego września 1939 roku czynu takiego dokonali
Piotr Olkusz i Edward _ _ 00 _ 0 – naówczas chłopcy
mali.

Pracowali oni w polu, gdy samolot lądował przymusowo.
Pobiegli natychmiast, nie oddając się rozmowom,
I chociaż bombowiec płonął, nie popadli w trwogę,
Weszli do środka, dzielnie ratowali „Łosia” załogę.

Skoro o okolicy, Gościu, wiesz już prawie wszystko,
Zawróć, rusz prosto znaną trasą, pieczęć jest blisko!
Przy gajówce w lewo idź – jak prowadzi droga szeroka –
I na rozstaju też w lewo, by spojrzeć za siebie z wysoka!

Na skraju lasu asfaltowa droga w prawo Cię powiedzie.
Wierzmy, że bez skarbu z Dłutowa nie wyjedziesz!
Idź prosto, szukaj do przybytku dużego białej bramy,
Za nią nagrodę za wytrwałość dla Ciebie trzymamy.

Nim ją odbierzesz, możesz tu rozprostować kości,
W miejscu tym bowiem z radością czekają gości!
Poznasz je też po trzech rumakach zastygłych w pędzie.
Jesteśmy pewni, że dobrze czuł się tutaj będziesz.

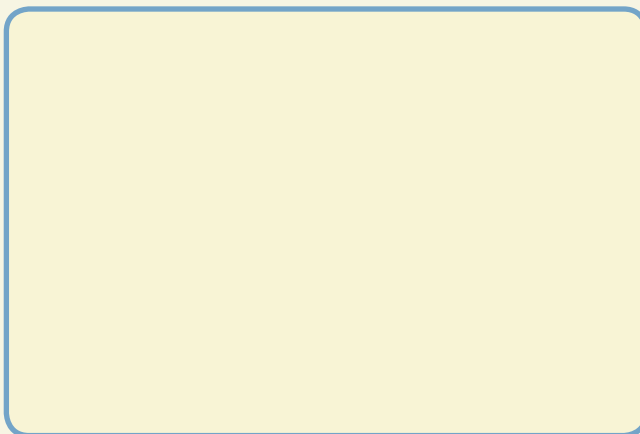
Wiedz także, Podróżniku, nim dotrzesz do nagrody:
Niedaleko jest miejsce, w którym końską dawkę przygody
Otrzyma każdy chętny! Na Punkcie Informacji napisu szukaj.
A obok skrytki niezwyklej. Stworzyć taką – to sztuka!

Nie bój się pogłaskać tej zwierzyny nietypowej.
Naturę jej już poznałeś, jeśli hasło masz gotowe.
Zanim więc opuścisz nasze malownicze strony,
Wymij skarb, który kryje się **[czytaj hasło]:**

Hasło questu:

Miejsce na skarb:

Autorzy questu:

Jolanta Pietras - koordynator, Izabela Czeszek, Danuta Frankiewicz, Grażyna Maślanka-Olczyk, Joanna Malinowska, Gabriela Stawicka, Wiktor Śpionek, Andrzej Oset, Mariola Seliga, Danuta Syrczyńska, Karolina Reliszka

Konsultacje i opracowanie graficzne:

Adam Jarzębski, Anna Jarzębska, Fundacja Mapa Pasji

Opiekun questu:

Urząd Gminy Dłutów, ul. Pabianicka 25, 95-081 Dłutów,
tel. 44 634 05 21, fax 44 634 01 50

Aplikacja „Questy - Wyprawy Odkrywców”

Więcej questów
w Dolinie Grabi:

www.dolinagrabi.pl

Android

iOS

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

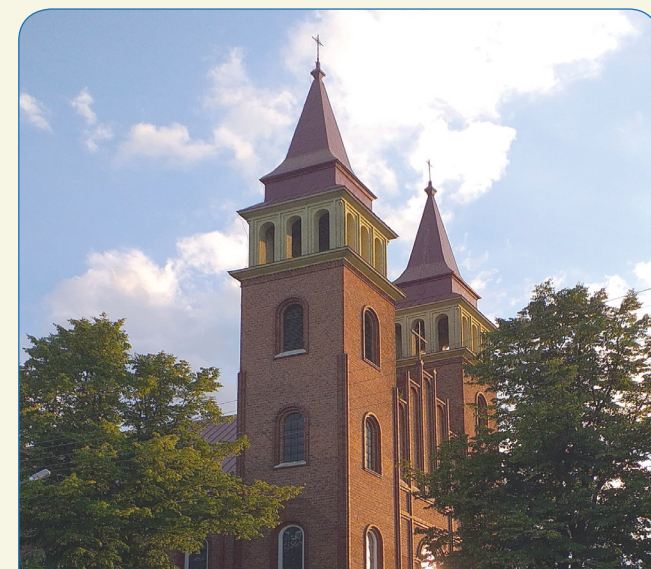
Ulotka opracowana przez LGD „Dolina rzeki Grabi”, współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.3 „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania”.

PROW 2014-2020

questy®
WYPRAWY ODKRYWCÓW

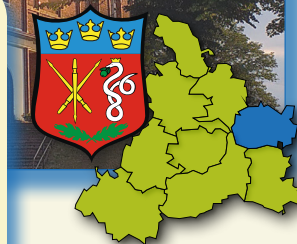

Historia na ścieżkach natury

Tematyka:

Quest prowadzi po malowniczych zakątkach Dłutowa i okolic, pozwalając poznać tak przyrodę, jak i historię tej krainy, ściśle związaną z wojennymi losami załogi polskiego samolotu bombowego.

2 godz.

Miejsce startu:

Ulica Południowa, przed wejściem na cmentarz parafialny w Dłutowie.

GPS: 51.555494, 19.390606

Jak grać?

Udaj się na start. Czytaj wskazówki, rozwiązuj zagadki, a na końcu trasy otrzymasz hasło prowadzące do skarbu – pamiątkowej pieczęci!

Witaj, odważny Wędrowcze, w gminy Dłutów stolicy!
Tytułem wstępu, słów kilka powiemy Ci o okolicy:
Wieś leży nad rzeką Dłutówką, prawym dopływem Grabi.
Kiedyś był tu majątek Wacława Gutakowskiego, hrabi.

Jeszcze dawniej Dłutów należał do kapituły krakowskiej.
Bez wątplenia nie na skutek interwencji boskiej
Po drugim rozbiore kościelne włości zsekularyzowano.
W 1810 wieś straciła swą pierwszą świątynię, drewnianą.

W skład majątku hrabiego wchodziło kilka folwarków
I osady młynarskie. Goście zajeżdżali do dworskiego parku,
A w jego pobliżu wytwarzano różnych rodzajów towar.
Pracowały smolarnia, tartak, cegielnia, gorzelnia, browar.

W czasie drugiej wojny światowej w Dłutowie przebywała
Grupa Operacyjna „Piotrków”, a w lokalne dzieje się wpisała
Walka polskich lotników. Dziś są tu śmigła elektrowni
wiatrowej
I jedno z najaktywniejszych w kraju władze samorządowe.

Wspinasz się po schodach, które bynajmniej nie wiodą do nieba,
Lecz tam, gdzie wieczne spoczywanie – to powiedzieć
trzeba.

Na wysokości bramy cmentarnej, u góry ujrzyś krzyż
schowany.
Data w kole zdradzi Ci, kiedy cmentarz był zakładany.

Od wejścia prościutko niechaj się Twoja droga snuje,
Aż po prawej śmigło Twój wzrok sokoli przykuje.

Tu samolotu PZL „_ 0 _” dzielna spoczywa załoga,

Która walczyła _ 0 _ 1939 ku chwale Ojczyzny
i Boga. _ 1 _

By pójść questem dalej, Gościu, odczytać jeszcze trzeba,
Że lotnicy ci „Polegli w obronie polskiego _ 0 _.”

Oddaj pokłon bohaterom, dumając nad wojenną sławą,
I wróć na aleję, z której zboczyłeś. Idź prosto, patrz na
prawo.

Wkrótce zrozumiesz, że za pięcioma zielonymi tujami
Pomnik (już nie marmurowy) także piętrzy się przed nami.
Znajdź skrzydlaty symbol ojczyzny na jego korze.

To pomnik _ 0 _ – na pewno odgadnąć to
możesz. _ 11 _

Idź na południe ku bramie zwieńczonej trzema krzyżami.
Aż ujrzyś kościół dwiema strzelający w niebo wieżami.

Patrząc na świątynię, ruszaj ku zachodowi z cmentarza
Drogą kamienistą w dół. Niewygodą tylko się nie zrażaj!

Przejdź przez skrzyżowanie, dalej w dół kieruj kroki swoje.
Po lewej stronie witają Cię kościelnej bramy podwoje.
Idź za świątynią wśród drzew – gatunek ten nazwać zdołasz?

To _ 0 _ korony kołyszą się w takt dzwonów kościoła.

Idź w dół po czerwono-szarym brukowanym dywanie,
Po lewej stronie przed oczyma po chwili Ci stanie
Pomnik Niebieskiej Pani w 1958 roku wystawiony,
A przez rodzinę _ 0 _ z Pabianic opłacony.

Naprzeciwko błyszczący czarny krzyż misyjny, Gościu,
Postawiony w 1982 roku. Spójrz teraz na kościół,
Jeśliś jeszcze nie przyjrzał się dobrze. Ta budowla ceglana,
Neoromańska, po II wojnie światowej została zbudowana.

Kieruj się ku bramie, przejdź bezpiecznie przez ulicę.
Kolejne atrakcje przed Tobą – przyjmij tę obietnicę!
Budynki ładne spacer Twój ulicą Główną będą wzbogacały.
Zaraz po lewej miniesz gmach plebanii śnieżnobiały.

Patrz dalej uważnie, aż z lewej znajdziesz trójkąt czerwony –
Dach niczym grot wielki ku błękitowi nieba zwrócony.
Idź ku niemu, urokliwy budynek dzieli od niego tylko ulica.
Pod wierzbą płaczącą wzrok zawieś na drewnianych
okiennicach.

Przyjrzyj się architekturze budynku, kolumnkom białym.
W tym jednokondygnacyjnym budynku okazałym
Biblioteka miała siedzibę. Było to w latach powojennych.
Nie przeocz urodziwych ceglanych sklepień okiennych!

Dalej powiatowym asfaltem ruszaj, ciekawością gnany.
Po lewej stronie latem zobaczysz zboża łany,
Po prawej – cudowną łąkę, kwieciami i ziołami pachnącą,
A w oddali las, co zielonym okiem na nas spogląda nęcąco.

Podążając w kierunku pomnika Polaków godnych czci,
Miniesz z lewej zieloną tablicę z przekreśloną nazwą wsi,
A także skręt do Łazisk. Niechaj droga Cię nie znuży!
Idź cierpliwie wśród drzew, z lewej będzie obelisk nieduży.

Stoi w lasku ponad kilometr od Dłutowa krańców,
A wspomina pogrzebanych tu w lesie powstańców.
Patriotom _ 0 _ 10 _ _ 0 _ 8 _ hołd oddaje, Gościu miły.

W insurekcji _ 0 _ 0 _ 12 5 _ ich oddziały walczyły.

Wróć, bo o czymś zapomnieliśmy. Ujrzyś dwa „lizaki”.
Každy kierowca wie, że są to drogowe _ 0 _ 4 _.

Obok nich skręt w lewo, w ścieżynę pośród zarośli.
Stąd dojdiesz do zwierza, który spacer Twój uwzniośli!

Przejdź przez mostek. Krocząc dalej prosto zaroślami,
Możesz zobaczyć efekty walki bobrów z drzewami.
Uważaj przy tym, gdzie idziesz – lichy nie drzemie!
Patrz pod nogi, żeby nie wejść w ich bazę – żeremie.

Jak tu spokojnie... z zewsząd dobiega szum trzciny.
Wiedz, że znajdują się tu ostoje przeróżnej zwierzyny.
Na skraju owej dżungli stworzonej przez trzcinę,
Skręt przed domem w lewo, w leśną ścieżynę.

Popatrz na wspomnianą posesję, Miłoszówką zwaną,
Idź dalej przed siebie drogą drzewami wysadzaną.
Przeprawisz się przez kładkę na końcu tejże drogi.
Powtórzmy – w lesie bądź ostrożny, uważaj pod nogi!

Idź dalej prosto, Podróżniku, aż do dróg skrzyżowania,
Skręt w prawo, w górę maszeruj, tu las zaraz odsłania
Przecudny domek stojący na górze, jak z widokówki.
Kieruj się na ten domek, noszący tu miano gajówki.

Skręt przy nim w lewo. Jeśli z tej drogi nie zboczysz,
Rzecz arcyciekawą ujrzą wkrótce Twoje oczy:
Stalowego „Łosia” brązowego z wielkimi skrzydłami,
Który skrywa się na wzgórzu między 9 bohaterami.